

JUNIUS 4...

IRTA: TARNÓCY ÁRPAD

Boldog azurban száguld a Föld,
száz ország: száz ur énekel.
Nyár, virág, erő, bibor-élet
cseng fel a zengő éneken.

Boldog azurban nincs szebb bolygó
és nincs vidámabb száz utas...
Akinek most se hull még csillag,
az vagy bus koldus, vagy kuvasz.

Lombos a nyár és Trianonban
a csendes, ékes béke kész.
Az egész kerek világ boldog,
csak egy kis ország vére vész.

Vidám nagyurak szalutálnak:
csupa béke a háboru.
Csak egy Isten és csak egy nemzet
szent szive marad szomorú.

"Ezer bus évig katonának
s keresztre, gondra volt sorom.
S most a világnak vén Tiborca**
csenkán, rongyosan bujdosom.

Inam szakadt, a szívem tépett.
Igy... Trianonból rugtak el,
s száz ország: száz ur boldog bolygón
azurba kéklő utra kel.

Nagyisten, én, ha vére verem,
hát érted verem a pogányt,
és egy rögnél, a magyar rögnél
nem kértem nagyobb tartományt.

Csak egy marék az én szép földem
— buzamező a tengerem
és Trianonban mégis, mégis
kirabolták a tenyerem.

Jaj... ezt a földet visszaszerzem,
ha minden világ rám-szakad.
Oh áldd meg, Uram, ezt a harcom,
hogy én is százszor áldjalak."

És szólt az Ur, a szent, jóságos:
"En szegény, vérszót egy fiam:
Ne ird fel vérről szenvedésed,
mert elfogy véred, annyi van.

De fordul még a földgolyóis,
ha istenkezem egyet int
és Erdély, Kárpát, a Bánát földje
arós markokban lesz megint.

Mátráig csap a buzatenger,
a Dráva, Száva, az ered
s együtt dalolnak Magyarhonban
A pacsirták s az emberek.

Mert szent való, hogy ez az ösföld
Még kendert nyúni sem akart,
Amíg nem kildtem rá gazdáinak
A dalos, dolgos jó magyart.

Lesz még nyár a boldog azurban,
A kéklő égi végeken,
mikor száz ország: száz ur hallgat
és szegény Tiborc énekel.

** Tiborc a földhözragadt, nincstelen, szegény magyar ember megazemélyesítője legnagyobb drámáirónk, a kereken száz évvel ezelőtt elhunyt Katona József "Bánk bán" című örökéletű szindarabjában.

A rutének semmisnek tekintik a békeszerződést

Amint ismeretes, 1918-ban a kárpátaljai ruténység semmiféle hajlandóságot sem mutatott arra, hogy a csehekkel közös államban egyesüljön s a cseheknek csupán úgy sikerült rátenni a kezüket a Ruthénföldre, hogy rábeszélésekkel és ígéretésekkel levették a lábáról néhány óhazai viszonyokat egyáltalán nem ismerő amerikai ruténnek vezért, akik azután, feltolva magukat az egész ruténység képviselőül, aláírták a gyászos emlékeztető srantonai szerződést mely szerint "Russinszko" Cseh szlovákiaihoz csatolandó. Azóta álderült a nagy világszalás és az amerikai rutének is világosan látják, hogy tragikus hibát követtek el. Ezek az amerikai rutének nagy csoportokban keltek át az Ócénon, hogy személyesen a helyszínen tanulmányozgassák a csehek által "felszabadított" Szász testvéreik helyzetét. Hogy vizsgálódásuknak e-

redménye mennyire lesújtó volt, azt mi sem bizonyítja jobban, mint Juhász Mihálynak, az Amerikai Rutén Nemzetvédelmi Tanács elnökének "Wilson elvei csehszlovák gyakorlatban" című könyve, melyet a csehszlovák állam fennállásának tízezer jubileuma alkalmából adott ki. A könyv részletesen elmondja a magyar közönség előtt is ismert visszaéléseket, elnyomó erőszakosságokat, a rutén nép kulturális, gazdasági kizsákmányoltságát, az éhhalál szélére taszított nép szenvedéseit, majd végül ezeket mondja: — A cseh kormány tönkretette és a bolsevizmus melegágyává változtatta Ruthénföldet. A cseh kormány nemcsak az amerikai ruténeket csapta be, hanem az egész világot. Amerikát pedig egyenesen kihasználta. Szász és szászszel fiatal amerikai ontotta véréit idegen harctereken abban a hitben és reményben,

hogy a világ demokratizálásért küzd. Ugyanekkor a csehek, akik nem harcoltak és nem győztek le senkit, beférkőztek a békecsináló nagyhatalmak kegyelbe, feltolva magukat a demokrácia apostolajul. A békeszerződések kétoldali kötelezettséggel járnak s ha a szerződő felek közül valamelyik megsérti a szerződés feltételeit, kikötéseit és szellemét, — akkor a másik félnek jogában áll ugyanazt a szerződést semmisnek tekinteni.

Már pedig a cseh kormány megsértette és felrugta a saint-germaini békeszerződésnek mind azon pontjait, amelyek a kisebb ségekre vonatkoznak. Következésképpen a saint-germaini szerződés érvénye megszűnt s a kárpátaljai rutén nének jogában áll

bármikor kijelenteni a Csehszlovákiától való elszakadást. A világnak a csehekkel szemben semmiféle kötelezettsége nincs, a cseh kormányzat nemzetközileg törvényen kívülinek tekintendő! A cseh kormány új világháboru érvénye felé taszítja a világ népeit. Ezért ki kell szabandítani az elnyomott kisebbségeket a csehek acélpatkós zsarnoksága alól. Békét vagy háborút akar-e a világ? Mi lesz erre a felelet?

Az angol nyelven megírt könyvet megküldötték a Népszövegnek is, hadd lássák a békeapostolok is, hogy milyen megbocsáthatatlan bünt követtek el a Felvidék Csehországhoz való csatolásával.

A NAGYIPAR HÁBORUS BÜNEI

AZ ANTANT ÉPÜGY SZÁLLÍTOTT HADIANYAGOT A KÖZPONTI HATALMAKNAK, MINT A NÉMET GYÁRAK AZ ANTANTNAK — A VILÁGHÁBORU EDDIG ELTITKOLT LEGBORZALMASABB ESEMÉNYEI KERÜLTEK NAPVILÁGRA

Világszerte nagy feltűnést keltett az a berlini híradás, hogy a német kormány hazaárulás címmén vizsgálatot indított az esseni Krupp-művek ellen. A világhírű német iparvállalatot azzal vádolják, hogy a háboru alatt hadianyaggal látta el az ellenséges hatalmakat.

A német könyvpiac legújabb szenzációja egy német író "A hadi ipar véres internacionáléja" című könyve, amely éppen most jelent meg, mikor a német hatóságok megindították hazaárulás címmén a vizsgálatot a Krupp- és a Thyssen-művek ellen.

A könyv leleplezi a világháboru legborzalmasabb eseményét. Hajmeresztő adatokat sorol fel arról, hogy az ellenséges hatalmak gyárai miként szállították egymásnak a háboru alatt is hadianyagot.

A háboru alatt Németország semleges országokon át közvetlen hadianyagot szállított ki, hogy azokért fontos nyersanyagokat, például kacsukot, növényi zsírt, olajokat, rezet cseréljen be. Így történt, hogy az angol flotta német optikai eszközökkel vonult a skagerakli ütközetbe, amelyeket hat hónappal azelőtt a Zeiss és Goerz gyárak szállítottak egy holland társaságnak. Így történt továbbá, hogy a franciaország Douaumont erőőt megrohanó katonáink olyan szöges drótokon akadtak fenn, amelyeket két hónappal előbb a magdeburgi drót- és kábelművek szállítottak Svájcba.

Megállapították, hogy 1916-ban a német nagyipar 250,000 tonnánál terjedő vasat és acélt szállított külföldre, havonta átlag 150,000 tonnát. Ugyanekkor azonban tudatta a német hadvezetőség, hogy képtelen havonta 15,000 tonna acélnál többet szállítani a katonai drótkészítés céljaira. A német acélipar szövetsége inkább 5 márká bányapénzt fizetett tonnánként a külföldre szállított acélért, sem hogy Németország védelmezőinek szállítson hadianyagot. A külföld ugyanis olyan magas árat fizetett, hogy ebből futotta a bányapénzre. A Stinnes művek is hasonló üzelmeket köve-

tett el. A Thyssen-művek viszont Hollandiába 68 márkáért adtak el olyan gyalogsági védőpáncélokat, melyekért a német hadvezetőségnek 117 márkát számítottak. Holott akkor, 1918 tavaszán egy hajszálon függött a holland-német háboru. Ezért utólag a német hadügyminisztérium 100,000 márkára meg is büntette a Thyssen-műveket.

Tény, hogy a háboru alatt a német vas és a német acél utat talált az ellenséges országokba és ezzel hasznára vált az ellenséges hadviselésnek. Az egészen közömbös, hogy ezt a vasat ócskavasként újból beolvastották a francia vasművek, hogy azután gránátok formájában lekaszálja a német katonákat, vagy hogy a német vasat más módon például fedezékek építésére avagy vasutak létesítésére használták fel.

A könyv azonban az antant iparát is leleplezi. Az antant vállalati semleges országokon át gummit, olajokat, speciális fémeket, nevezetesen rezet szállítottak Németországnak és Ausztriának Németországnak. Consett angol admirális bebizonyította, hogy a háboru alatt a nikkel-bevitel Angliából és gyarmataiból Svédországba az előző évek tizszeresére emelkedett. Svédországból a hatalmas többletet részben feldolgozatlanul részben feldolgozva Németországba továbbították. Az antant nehézipara jól tudta, hogy a semleges államokba szállított nyersanyagok a központi hatalmak hadi céljait szolgálják, azonban nem zavartatták magukat erkölcsi megfontolásokkal, mivel a szállított árucikkekért jó árat kaptak.

Ami speciálisan a Krupp-műveket illeti, ugy Lehmann-Russbüdt a következő adatokat közölte a cég alapítójáról:

— A Krupp-művek alapítója Bismarck és a német császár barátja a francia becsületrend tisztje volt a königrázi csatában ugy a poroszok, mint az osztrákok Krupp-tarackokkal lőtték egymást halomra, a Krupp-művek a gyártott ágyuk több mint felét 100 év alatt 52 külön-

Bronze Memorial by the eminent Canadian-Hungarian artist, Rev. Francis Kovács of Hamilton, Ont., dedicated to one of his American friends, who died in the World War, which instead of creating more satisfactory atmosphere in Europe, brought misery to whole nations and by twisting of Wilson's idea of Selfdetermination, placed over three millions of Magyar people under the rule of the inferior Balkan.

Tiszt. Kovács Ferenc hamiltoni ref. lelkész és kiváló szobrászművész egyik bronz domborműve, amelyet egy hősi halált halt amerikai barátja emlékére készített.

böző országnak szállították, hogy azután ezek a német ágyuk a világháboru alatt gránátokat szórjanak a németekre.

Két évvel a világháboru kitörése előtt, 1912-ben a Krupp-cég kimutatása szerint Essenben Németországban 53,000 ágyut öntöttek, amiből 26,000 jutott Németországnak, 27,000 pedig a későbbi ellenséges államokba került. Így azután a világháboruban megismétlődtek a königrázi események. Mindkét oldalon Krupp-ágyukkal és gépfegyverekkel lőttek. Az oroszok viszont az osztrákok ellen olyan gépfegyverekkel harcoltak, amelyeket a cseh Skoda-művek szállítottak nekik.

A Krupp-művek a világháboru alatt is hasonlóan járt el. Krupp az Egyesült Államoknak eladta a nikkel-acél előállítására vonatkozó eljárását. Az ugynevezett gránát-gyújtó szabadalmát Kruppék viszont Angliának adták el.

MAGYARORSZÁG MEGTUD ÉLNI A MAGA LABAN

Kellemes meglepetést keltett, hogy az 1930-as év első negyede 21,5 millió pengő külkereskedelmi felesleggel zárult. Mikor mindenki gazdasági válságról panaszkodik, és Magyarország mindezek dacára aktív külkereskedelmi mérleget tud produkálni, ez fényes bizonyítéka annak, hogy nem szabad kétségbeesni a jövő miatt, mert ha a viszonyok megkivánják, a magyar nép a saját erejéből meg tud élni.

KI MIT TUD, KI MIT LAT,
KI MIT HALL: KÖZÖLJE A
KANADAI MAGYAR
UJSÁGGAL

MUTASSA MEG ALLANDÓAN
ANGOL CIKKEINKET
ISMERŐSEINEK

Nem hiába adja ki a pénzét ha BUCKINGHAM CIGARETTÁT vásárol

A Buckingham a leggyengébb, legfinomabb cigarettája világon. A legjobb dohányok keverékéből készült a gondosan lévő csomagolva, eredeti ízét mindenkor megtartja. Célit élvezet minden dohányzó számára a Buckingham cigarettája, amely nagy kelendősége következtében ugyszólván egyenesen a gyárból kerül a fogyasztókhoz. A Buckingham cigarettája dohányja a legdrágább fajták keverékéből áll és éppen ezért a Buckingham cigarettákhoz nem adhatunk kártyákat vagy ajándékokat. A kártyák és az ajándékok értéke már benne van magában a Buckingham cigarettában!

20
for
25
12
for
15c

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzküldési troda.

Fénelküldésekért teljes felelősséget vállalok.

HÁZAK, FARMOK STB. ADÁS-VETELET INTÉZTÉSSE VELEM

Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám:

LOUIS SZABO

BOX 244 9 Crowland Str. Welland, Ont.

A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja.